

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO DIREKTORIAUS 2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS VERTINIMO

2018 m. balandžio 30 d. Nr. 1-138
Marijampolė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, Marijampolės savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Marijampolės savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. 1-141 „Dėl Marijampolės savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“, 272 punktu ir atsižvelgdama į sveikatos įstaigų vadovų 2017-ųjų metų veiklos ataskaitų pateikimo Marijampolės savivaldybės tarybai 2018 m. kovo 5 d. grafiką Nr. AL-1571, pasirašytą Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus ir suderintą Marijampolės savivaldybės mero, Marijampolės savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a :**

Vertinti Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus 2017 metų veiklos ataskaitą patenkinamai (pridedama).

Šis sprendimas per vieną mėnesį nuo įsigaliojimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui (adresu: Laisvės al. 36, Kaunas) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės mero pavaduotojas,
atliekantis savivaldybės mero pareigas

Povilas Isoda

Reda Blaškevičienė

Sprendimą paskelbti: INFOLEX ; Interneto svetainėje ; TAR

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Biudžetinė įstaiga, Lietuvininkų g. 18, 68300 Marijampolė, tel. (8 343) 59 213

El. adresas www.marijampolesvsb.lt, el. p. info@marijampolesvsb.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 301618682

Marijampolės savivaldybės tarybai

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2018-03-07 Nr. D3-358

Marijampolė

BENDROJI DALIS

Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) – Marijampolės savivaldybės tarybos 2008 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. 1-288 įsteigta biudžetinė įstaiga. Juridinių asmenų registre įregistruota 2008 m. kovo 18 d., veiklą vykdyti pradėjo 2008 m. rugsėjo 1 d. Biuras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimais, mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais bei Biuro nuostatais. Biuro adresas – Marijampolė, Lietuvininkų g. 18, interneto svetainės adresas – www.marijampolesvsb.lt.

Pagrindinė Biuro veikla – visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas.

Biuro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

PERSONALO VALDYMAS

Biuro struktūroje visi darbuotojai tiesiogiai pavaldūs Biuro direktoriui. Padaliniai neįsteigti.

Biuro pareigybių skaičius 2017 m. gruodžio 31 d.:

Etatai	Patvirtinta	Užimta
Administracija ir techniniai darbuotojai	3,25	3,25
Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas	1	0,5
Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistai Marijampolės savivaldybėje	6,75	6
Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistai Kalvarijos savivaldybėje	2	1
Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistai Kazlų Rūdos savivaldybėje	2	1,25
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose, Marijampolės savivaldybėje	14	12,05
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose, Kalvarijos savivaldybėje	3	2,4
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose, Kazlų Rūdos savivaldybėje	3	2,4
Iš viso	35	28,85

2017 m. gruodžio 31 d. Biure dirbo 33 darbuotojai. Iš jų: 4 administracijos ir techniniai darbuotojai bei 29 specialistai.

DOKUMENTŲ VALDYMAS

Biure už dokumentų rengimą ir tvarkymą atsakingi Biuro administratorius, buhalteris ir specialistai. 2017 m. Biure iš viso į apskaitą įtraukti 2999 dokumentai, pradėta naudoti elektroninė dokumentų valdymo sistema.

BIURO FINANSAVIMAS 2017 M.

Nuo 2014 m. visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybėse įteisinta kaip valstybinė (valstybės perduota savivaldybėms) funkcija ir kasmet skiriama tikslinė dotacija šios funkcijos įgyvendinimui. Kitos lėšos (administravimui, projektų įgyvendinimui ir kt.) skirtos iš Marijampolės savivaldybės biudžeto, Norvegijos finansinio mechanizmo ir kitų šaltinių. Išsami informacija apie Biuro finansavimą pagal šaltinius 2017 m. pateikta lentelėje:

Eil. Nr.	Lėšų šaltiniai	Suma, Eur
1.	Marijampolės savivaldybės biudžeto lėšos	30 000,00
2.	Valstybės biudžeto lėšos (specialioji tikslinė dotacija)	235 440,00
3.	Kiti šaltiniai, iš jų:	95 101,83
3.1.	Kazlų Rūdos savivaldybės lėšos (valstybės biudžeto lėšos)	47 890,00
3.2.	Kalvarijos savivaldybės lėšos (valstybės biudžeto lėšos)	45 650,00
3.3.	Kazlų Rūdos savivaldybės lėšos (savivaldybės biudžeto lėšos – VSRSP)	600,00
3.4.	Kalvarijos savivaldybės lėšos (savivaldybės biudžeto lėšos – VSRSP)	750,00
3.5.	2 proc. nuo GPM	211,83
	Iš viso	360 541,83

Gautas finansavimas – 360 541,83 Eur.

Įstaigos uždirbtos pajamos – 10 146,00 Eur (iš Viešojo sektoriaus subjektų gautos pajamos (mokyklos, darželiai, PSPC ir kt.) – 5 245,00 Eur, iš kt. įstaigų (UAB, AB, VŠĮ, ūkininkų ūkiai ir kt.) gautos pajamos – 4 901,00 Eur).

2017 m. vidutinis Biuro darbuotojų darbo užmokestis – 610,00 Eur per mėn. (priskaityta).

Kreditoriniai įsiskolinimai 2017 m. gruodžio 31 d. – 403,79 Eur.

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMAS 2017 M.

Parengta 2016 m. vykdytų viešųjų pirkimų ataskaita bei 2017 m. planuotų vykdyti viešųjų pirkimų suvestinė (viešųjų pirkimų planas). 2017 m. vykdyti 263 mažos vertės pirkimai. Pasirašytos 53 viešųjų pirkimų sutartys.

2017 M. PARENGTOS BIURO VEIKLOS ATASKAITOS

Sveikatos ugdymo ir mokymo 2017 m. ataskaita Nr. 41-1-sveikata (I-IV ketvirčių ataskaitos už kiekvieną savivaldybę).

Parengta informacija Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitai už 2016 m. (Biuro veikla).

Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriaus 2016 m. veiklos ataskaita.

2016 ir 2017 metų valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo vertinimo kriterijų, jų reikšmių ataskaitos (I-IV ketvirčių, pusmečio ir metų ataskaitos už kiekvieną savivaldybę).

2017 m. visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos (už kiekvieną savivaldybę).

Vykdytų projektų ataskaitos.

Ataskaita Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centrui apie 2016 m. Biuro vykdytą neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymo veiklą.

Kiekvienais metais teikiamos ataskaitos apie vykdomas veiklas specializuotoms valstybinio lygmens įstaigoms pagal temas (psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos, psichikos sveikatos stiprinimo ir kt.).

2017 M. PARENGTI BIURO VEIKLOS PLANAVIMO DOKUMENTAI

2017 m. Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbo planas.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, vykdančių visuomenės sveikatos priežiūrą mokyklose, metiniai ir mokslo metų darbo planai (sausio ir rugsėjo mėn.).

Mokinių visuomenės sveikatos priežiūros (ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas ugdomų mokinių visuomenės sveikatos priežiūros), visuomenės sveikatos stiprinimo ir visuomenės sveikatos stebėsenos funkcijų vertinimo kriterijai (planavimas ketvirčiais, pusmečiui ir metams kiekvienai savivaldybei).

2018 m. Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos priežiūros programa.

Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2018–2020 m. strateginis veiklos planas.

DALYVAVIMAS MOKYMUOSE 2017 M.

Siekiant gerinti teikiamų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę savivaldybės gyventojams, Biuro specialistams sudaromos sąlygos dalyvauti kvalifikacijos kėlimo mokymuose, seminaruose, konferencijose, kai kurie mokymai organizuojami vietoje.

Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
Mokymų, seminarų, konferencijų skaičius	39
Dalyvavusių darbuotojų skaičius (unikalių dalyvių skaičius)	30
Iš viso darbuotojų dalyvavimo atvejų skaičius	171

PRIVALOMOJO SVEIKATOS MOKYMO PASLAUGOS

2016 m. pakeistas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. V-69 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. liepos 13 d. įsakymo Nr. V-932 redakcija), kuriuo vadovaudamasis Biuras gyventojams teikia privalomųjų pirmosios pagalbos ir higienos įgūdžių mokymų paslaugas. Paslaugų kainos patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu.

Informacija apie 2017 m. Biuro vykdytą privalomąjį sveikatos mokymą pateikiama lentelėje:

Kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertė
Privalomųjų higienos įgūdžių mokymų dalyvių skaičius	627
Privalomųjų pirmosios pagalbos mokymų dalyvių skaičius	430

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOS KITOMS SAVIVALDYBĖMS

Vadovaujantis 2010 m. balandžio 21 d. sutartimi Nr. TS-15 „Marijampolės ir Kazlų Rūdos savivaldybių bendradarbiavimo sutartis dėl visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo“, 2017 m. sausio 23 d. pasirašyta visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sutartis Nr. S-17/D3-102 su Kazlų Rūdos savivaldybės administracija. Sutarties terminas – 2017 metai. Pagal sutartį vykdyta iš anksto suderinta visuomenės sveikatos priežiūros veikla (166 visuomenės sveikatos priežiūros renginiai, 2678 dalyviai).

Vadovaujantis 2010 m. balandžio 9 d. sutartimi Nr. TS-12 „Marijampolės ir Kalvarijos savivaldybių bendradarbiavimo sutartis dėl visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo“, 2017 m. vasario 8 d. pasirašyta visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sutartis Nr. SRG-33/D3-195 su Kalvarijos savivaldybės administracija. Sutarties terminas – 2017 metai. Pagal sutartį vykdyta iš anksto suderinta visuomenės sveikatos priežiūros veikla (173 visuomenės sveikatos priežiūros renginiai, 1660 dalyvių).

2017 m. gegužės 23 d. Biuras pasirašė Kazlų Rūdos savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansavimo sutartį Nr. S-117/D3-508 su Kazlų Rūdos savivaldybės administracija. Pagal sutartį vykdytas projektas „Akustinio triukšmo matavimai Kazlų

Rūdos savivaldybės gyvenamųjų namų ir visuomenės paskirties pastatų aplinkoje, veikiamoje transporto keliamo triukšmo“.

2017 m. rugsėjo 27 d. Biuras pasirašė Kalvarijos savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansavimo sutartį Nr. SRG-146/D3-834 su Kalvarijos savivaldybės administracija. Pagal sutartį vykdytas projektas „Akustinio triukšmo matavimai Kalvarijos savivaldybės gyvenamųjų namų ir visuomenės paskirties pastatų aplinkoje, veikiamoje transporto keliamo triukšmo“.

2017 m. rugsėjo 27 d. Biuras pasirašė Kalvarijos savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansavimo sutartį Nr. SRG-145/D3-835 su Kalvarijos savivaldybės administracija. Pagal sutartį vykdytas projektas „Paplūdimių ir jų maudyklų stebėjimo programa“.

BENDRADARBIAVIMAS

Naujos bendradarbiavimo sutartys 2017 m. sudarytos su šiomis įstaigomis ir organizacijomis, su kuriomis įgyvendinti bendri sveikatinimo projektai.

Įstaigos ir organizacijos, su kuriomis sudarytos bendradarbiavimo sutartys 2017 m.	Sutarties sudarymo data
Asociacija „Jaunimo laisvalaikis“	2017-03-21
VšĮ „Pažangos projektai“	2017-05-10
Marijampolės kolegija	2017-06-12
Kazlų Rūdos sveikuolių klubas „Atgaja“	2017-08-16
VšĮ Marijampolės vaiko tėviškės namai	2017-10-23
VšĮ „Sveikatingumo idėjos“	2017-11-09
UAB „Brijolina“	2017-11-21

VISUOMENĖS INFORMAVIMAS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS KLAUSIMAIS

Parengti 5 informaciniai pranešimai, kurie paskelbti Biuro internetinėje svetainėje www.marijampolesvsb.lt bei socialinio tinklo paskyroje „Facebook“. Bendradarbiaujant su kitomis įstaigomis (Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras), 2017 m. Biuro internetinėje svetainėje buvo publikuoti minėtųjų įstaigų parengti straipsniai arba informaciniai pranešimai apie sveikatos išsaugojimą bei stiprinimą, visuomenės sveikatinimo renginius.

Biuro darbuotojai 17 kartų teikė informaciją Marijampolės televizijai visuomenės sveikatos temomis. 2017 m. per radijo stotį „Kapsai“ Biuro rubrikoje „Ar žinojai, kad...? buvo transliuotos 26 laidos ligų bei traumų prevencijos, sveikos gyvensenos propagavimo temomis.

DALYVAVIMAS PROJEKTUOSE

Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 2017 m. gruodį paruošė projektinį pasiūlymą „Sveikos gyvensenos skatinimas Kalvarijos, Kazlų Rūdos ir Marijampolės savivaldybėse“.

Planuojamo įgyvendinti projekto tikslas – padidinti Kalvarijos, Kazlų Rūdos ir Marijampolės savivaldybių tikslinių grupių asmenų sveikatos raštingumo lygį bei formuoti pozityvius jų sveikatos elgsenos pokyčius.

Siekiant įgyvendinti projekto tikslą, numatoma vykdyti šias sveikatos ugdymo priemones savivaldybėse: organizuoti tikslinių grupių asmenims skirtus informacinius ir (ar) šviečiamuosius renginius, mokymus ir kitas veiklas, skirtas tiesiogiai informuoti bei šviesti šių grupių asmenis sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos bei kontrolės temomis. Taip pat, formuoti tikslinių grupių asmenų sveikos gyvensenos vertybines nuostatas, sveikatingumo įgūdžius, skleisti gerą patirtį. Projekto metu sveikatos ugdymo priemonės planuojama taikyti ir kaimo gyventojams – tokiu būdu siekiama mažinti skirtumą tarp vis didėjančių miesto ir kaimo gyventojų sveikatos netolygumų.

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMAS MARIJAMPOLĒS SAVIVALDYBĒS UGDYMO ĮSTAIGOSE

2017 m. gruodžio 31 d. 35-iose Marijampolės savivaldybėje esančiose ugdymo įstaigose visuomenės sveikatos priežiūrą vykdė septyniolika Biuro visuomenės sveikatos priežiūros specialistų.

2016 m. nuo rugsėjo 1 d., įsigaliojus naujai Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) redakcijai, suvienodinti visuomenės sveikatos priežiūros reikalavimai ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistui ugdymo įstaigoje numatyta 18 funkcijų. 2017 m. vienam visuomenės sveikatos priežiūros specialisto etatui buvo priskirta 870 mokinių miesto teritorijoje ir 420 mokinių kaimo teritorijoje esančiose ugdymo įstaigose. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto darbo laikas ugdymo įstaigose paskirstomas atsižvelgiant į mokinių skaičių. Tik vienoje savivaldybės ugdymo įstaigoje sveikatos specialisto darbo laikas – pilna darbo diena kiekvieną dieną, mažiausiai mokinių turinčioje ugdymo įstaigoje sveikatos specialisto darbo laikas – viena diena per dvi savaites.

2017 m., siekiant įsivertinti ugdymo įstaigose teikiamų paslaugų kokybę, buvo parengta ir ugdymo įstaigų vadovams pateikta anketa su klausimais apie teikiamų paslaugų kokybę, prašyta pateikti pastabas bei pasiūlymus sveikatos priežiūros ugdymo įstaigoje klausimais. Daugiausia pasiūlymų iš ugdymo įstaigų vadovų buvo pateikta dėl sveikatos specialisto darbo laiko ugdymo įstaigoje pailginimo.

Specialistai pagal savo kompetenciją konsultuoja mokinius ir kitus ugdymo įstaigų bendruomenės narius sveikatos išsaugojimo ir ligų prevencijos temomis. 2017 m. suteiktos 333 konsultacijos tėvams, 943 konsultacijos ugdymo įstaigų darbuotojams.

Informacija apie 2017 m. mokinių registruotus apsilankymus pas sveikatos specialistus ugdymo įstaigose pateikiama lentelėje:

Užregistruota mokinių apsilankymų pas sveikatos priežiūros specialistą ugdymo įstaigose	Apsilankymų pasiskirstymas pagal priežastį		
	pirmoji pagalba	konsultacijos	kita
16713	1291	7261	8161

Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, taip pat kitos, su sveikatos išsaugojimu ir stiprinimu susijusios programos, ugdymo įstaigose teisės aktų numatyta tvarka yra įgyvendinamos mokytojams integruojant sveikatos išsaugojimo temas į mokomųjų dalykų pamokas. Specialistams, vykdantiems sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose, nėra suteikta kontaktinių valandų, tačiau jiems priskirtos funkcijos organizuoti mokinių sveikatos stiprinimo priemonių įgyvendinimą ir įgyvendinti jas pagal kompetenciją, taip pat dalyvauti planuojant ir įgyvendinant sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą ar kitą sveikatos ugdymo veiklą mokykloje, teikti žinias mokyklos bendruomenei apie sveikatos išsaugojimą bei sveikatos stiprinimo būdus, mokyti pritaikyti jas praktiškai. Įgyvendindami šias funkcijas ugdymo įstaigose, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai organizuoja ir vykdo sveikatos ugdymo ir mokymo renginius. Susisteminta informacija apie 2017 m. ugdymo įstaigose vykdytą sveikatos ugdymo ir mokymo veiklą pateikiama lentelėje (bendras renginių skaičius – 1901, bendras dalyvių skaičius – 44770):

Sveikatinimo veiklos sritis	Paskaitos	Aktyvūs užsiėmimai	Konkursai, akcijos
Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	186	121	43
Sveika mityba ir nutukimo prevencija	119	67	37
Fizinis aktyvumas	48	28	90
Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	23	33	3

Aplinkos sveikata	49	34	8
Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	41	45	12
Lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija	70	28	10
Tuberkuliozės profilaktika	5	3	0
Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir asmens higiena	352	109	5
Dantų ėduonies profilaktika ir burnos higiena	42	34	2
Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	5	9	7
Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	64	72	2
Onkologinių ligų profilaktika	13	0	0
Kitos	40	31	11
Iš viso	1057	614	230

Sveikatos ugdymo ir mokymo veiklos statistiniai duomenys ugdymo įstaigose: vidutiniškai 8 renginiai per vieną darbo dieną, vidutiniškai 24 dalyviai viename renginyje.

Biuro specialistai, vykdantys sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose, įtraukti į minimalios priežiūros priemonių teikėjų sąrašą ir 2017 m. vykdė Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirtos vaiko minimalios priežiūros priemones.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai ugdymo įstaigose vykdė ir kitas teisės aktais numatytas funkcijas:

- Pagal kompetenciją prižiūrėjo, kad vaikų maitinimas būtų organizuojamas pagal Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo reikalavimus. 2017 m. atlikti 444 patikrinimai;

- Vertino ugdymo įstaigų aplinkos ir ugdymo proceso organizavimo atitiktį higienos normos reikalavimams – 39 kartai;

- Teikė pagalbą ir informaciją kūno kultūros mokytojams komplektuojant fizinio ugdymo grupes, sudarė fizinio pajėgumo grupių sąrašus, pagal galimybes budėjo sporto renginiuose – 79 kartai;

- Rinko, kaupė ir analizavo duomenis apie mokinių sveikatos būklę;

- Suvedė mokinių sveikatos duomenis iš vaiko sveikatos pažymėjimų (forma Nr. 027-4/a) į vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą;

- Pateikė pedagogams gydytojų rekomendacijas dėl mokinių sveikatos būklės;

- Teikė išvadas ir pasiūlymus dėl mokinių sveikatos būklės mokyklos bendruomenei;

- Dalyvavo mokyklos vaiko gerovės komisijos veikloje – 93 kartai;

- Tikrino mokinių asmens higieną – 2017 m. buvo patikrintas 8161 mokinyš. 70 patikrintų mokinių buvo rasta utėlių arba glindų, iš jų – 27 mokiniams utėlių arba glindų buvo rasta pakartotinių tikrinimų metu;

- Dalyvavo sveikatą stiprinančių mokyklų organizacinių grupių, vidaus audito darbo grupių veikloje ir kt.

SVEIKATOS STIPRINIMO RENGINIAI MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖJE (NE UGDYMO ĮSTAIGOSE)

Ne ugdymo įstaigose visuomenės sveikatos specialistai savivaldybės gyventojams teikė visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugas – organizavo ir vykdė sveikatos stiprinimo renginius Biuro patalpose, įvairiose įstaigose ir organizacijose, viešose vietose.

2017 m. Biuras aktyviai įsitraukė į Marijampolės savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2017–2020 m. veiksmų plano įgyvendinimą.

2017 m. visuomenės sveikatos stiprinimo renginių skaičius pagal temas pateikiamas lentelėje (bendras renginių skaičius – 1307, bendras dalyvių skaičius – 16431):

Sveikatinimo veiklos sritis	Paskaitos	Aktyvūs užsiėmimai	Konkursai, akcijos
Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai	27	10	6
Sveika mityba ir nutukimo prevencija	10	369	4
Fizinis aktyvumas	7	760	13
Psichikos sveikata (smurto, savižudybių prevencija, streso kontrolė ir kt.)	20	45	0
Aplinkos sveikata	1	0	0
Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija	0	13	1
Lytiškumo ugdymas, AIDS ir lytiškai plintančių ligų prevencija	1	0	1
Tuberkuliozės profilaktika	0	0	0
Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir asmens higiena	3	0	0
Ėduonies profilaktika ir burnos higiena	1	0	1
Kraujotakos sistemos ligų profilaktika	3	0	1
Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija	0	5	0
Onkologinių ligų profilaktika	1	0	0
Kitos	3	0	1
Iš viso	77	1202	28

2017 m. Biuras vykdė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V-979 patvirtintą Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo tvarkos aprašo specializuotą sveikatos stiprinimo (mokymo) programą, kurios tikslas – bendradarbiaujant su pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigomis efektyviau stiprinti rizikos grupės asmenų sveikatą, supažindinti juos su širdies ir kraujagyslių ligų rizikos veiksniais, sveikos gyvensenos principais, mokyti keisti gyvenimą, valdyti stresą, pasirinkti sveikatai palankią mitybą bei fizinį aktyvumą. 2017 m. programą baigusiu asmenų skaičius – 33 asmenys (kurie programą pradėjo 2016 m.). 2017 m. naują programą pradėjusių rizikos grupės asmenų skaičius – 69 asmenys.

Visuomenės sveikatos stiprinimo renginių statistiniai duomenys Marijampolės savivaldybėje: vidutiniškai 5 renginiai per vieną darbo dieną, vidutiniškai 13 dalyvių viename renginyje.

VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA

Igyvendinant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ 7 ir 8 punktus, 2017 m. buvo renkami 2016 m. (pagal duomenų šaltinių teikiamą informaciją) Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos būklę atspindintys rodikliai: gyventojų mirtingumas, gimstamumas, sergamumas neinfekcinėmis ir infekcinėmis ligomis, traumų skaičius ir pan. Dauguma sveikatos rodiklių buvo gauti iš centralizuotai teikiamų duomenų šaltinių: Lietuvos statistikos departamento, Higienos instituto Sveikatos informacinio centro leidinių ir kompiuterinių duomenų bazių. Surinktas ir išanalizuotas 51 visuomenės sveikatos rodiklis. Parengta viena visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita. Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita pateikta Marijampolės savivaldybės administracijai ir patalpinta interneto svetainėje www.marijampolesvsb.lt.

Igyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ 1.4.1 (2) priemonę

„Alternatyvių kompleksinių priemonių, siekiant sumažinti cukraus vartojimą, parengimas, jų taikymo sąnaudų ir naudos vertinimo atlikimas ir pateikimas Vyriausybei“, 2017 m. buvo atliekamas mokyklinio amžiaus vaikų gaiviųjų gėrimų ir saldumynų suvartojimo tyrimas. Tyrimo tikslas – ištirti kiek vidutiniškai per dieną vaikai suvartoja cukraus, gaunamo su pagrindiniais jo šaltiniais. Tyrimo organizatorius – Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras. Tyrimo vykdytojas Marijampolės savivaldybėje – Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Pagal poreikį buvo vykdomas visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių duomenų teikimas valstybės ir savivaldybių institucijoms, duomenų teikėjams, visuomenės informavimo priemonėms bei kitiems suinteresuotiems asmenims.

2017 METŲ VEIKLOS APIBENDRINIMAS

Kaip ir ankstesniais metais, 2017 m. Biuro veikla buvo orientuota į tiesioginį darbą su savivaldybės gyventojais: mokiniais, darbingo amžiaus asmenimis, senjorais.

Daugiausia dėmesio skirta trimis prioritetinėms poveikio sritims: sveikos mitybos skatinimui, fizinio aktyvumo skatinimui ir psichikos sveikatos išsaugojimui.

Pagrindiniai vykdytos sveikatinimo veiklos metodai: paskaitos, teoriniai-praktiniai užsiėmimai (programos), praktiniai sveikos gyvensenos įgūdžių formavimo užsiėmimai, konsultacijos, informavimo priemonės.

Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistė
laikinei atliekanti direktoriaus pareigas

Ineta Dabušinskaitė